

Barcelona, 6 de març de 1931

La vaca de la Torratxa

ANY LV - 2696 - 20 cts. - Atrassats, 40

A [munyir la vaca!...

—Quantes escales preparades!... Sí que patirem!...

Barcelona, 8 de març de 1931

VIES URINARIES
Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *flujos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catzets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariats), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Píndoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sokatarg, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentortiment, tractament i guariment de les dites malalties.

Si voleu menjar bé
aneu al restaurant

GRILL-ROOM

ESCUDELLERS, 8 Lloc predilecte
dels gurmets

Els millors discos
són els de

La Voz de su Amo

Compania del Gramòfono, S. A. E.

Demaneu-los per tot arreu

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20

BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Tot per fer

En certa ocasió "Gaziel" va publicar un article, que ha restat famós, dient que Catalunya podia tenir un títol homèric: "devoradora de homes". Si Catalunya és, com diu "Gaziel", una "devoradora de homes", Barcelona és, evidentment, una "devoradora de partits". En els trenta anys d'aquest segle han estat molts els partits nats i morts amb una rapidesa admirable; han estat moltes les unions i les escissions que han fet i desfet homes; han estat molts els pactes, "càrtels", federacions, relacions, concordances, etc., realitzades per tota mena de partits, per tal de disputar-se la representació política i social de Barcelona i de Catalunya. Si anéssim a escatir el "perquè" d'aquestes naixences i morts, mantes vegades suïcidis, de les organitzacions polítiques, no sabríem ben bé trobar una veritable causa justificada. Hom ha dit que quasi sempre eren aqueixes escissions i desaparicions, obra maquiavèlica de la "Lliga Regionalista", i s'ha presentat l'organisme de la Plaça de la Cucurulla com una Inquisició de partits esquerrans, i al nostre benvolgut i admirat amic "Pol" com una reencarnació de Maquiavel. No n'hi ha per tant. Clar que mentre la Lliga es mantenia sola, única i exclusivament sola, els partits esquerrans es fonien, es dividien i subdividien en entitats tan minúscules que feien pena. És evident que una força de dreta és sempre més coherent que una força d'esquerra. A les dretes les uneix, com hem dit altres vegades, els interessos creats i l'ordre; i les esquerres, que no tenen interessos creats, sinó per crear, i que davant de l'horitzó de la llibertat, sempre hi ha qui veu més enllà, estan sotmeses a una lluita que les dretes no coneixen. Recordem, per exemple, la U. F. N. R.; el P. U. F.; la unió de certs elements de la U. F. N. R. amb el partit radical en el famós pacte de Sant Gervasi; la separació de certs nacionalistes que, si no passaren exactament a la "Lliga", almenys es retiraren de la conjunció radical. Més tard l'organització d'un Partit Republicà Autònom que posà en candidatura l'Alomar, En Samblancat, En Layret, el doctor Queraltó; després la fundació del Partit Republicà Català. Altra volta noves escissions, separacions, unions, desunions, etc. Fins l'any 1922 no es va produir la sagnia a la dreta amb motiu de l'organització de la I Conferència Nacional Catalana per la Joventut Nacionalista de la "Lliga Regionalista", que inicià una esquerra en la muralla dretista catalana. L'ingrés d'antics nacionalistes, diguem-ne d'"El Poble Català", a la C. N. C., va produir el fet d'"Acció Catalana"; més tard vingué l'escissió de l'"Acció Republicana"; i a hores d'ara s'està

preparant una nova fusió, mentre que, per altra banda, una Conferència d'Esquerres vol crear un fort Partit social-demòcrata català que sigui la unió de tots aquells grups autònoms de Catalunya—federal de l'Empordà, republicans de Reus, restes del Partit federal històric; partit republicà català; possibilistes (encara?) del camp de Tarragona; grupets independents d'ací i d'allà; els separats recents d'"Acció Republicana", que no volen ingressar en "Acció Catalana" per considerar que els en separa la qüestió religiosa i la qüestió social, etc., etc. El fet és que Catalunya, llençada a l'organització social i política d'una vida nacional, ha creat i desfet homes i organitzacions que en altres països han pogut viure molt més temps i enfortir-se molts més anys. ¿A què pot atribuir-se aquesta rapidesa en el fer i el desfer? ¿A què és degut que el que Barcelona infla d'una bufada no triga vint-i-quatre hores a desfer-se com un sucre en aigua tèbia? En trenta anys han passat a l'oblit de les noves generacions partits i homes que fa vint anys semblaven la força culminant d'un poble. Molts homes que han estudiat a fons aquest problema creuen que és degut a què l'entusiasme polític barceloní no és un fet intern i ben cimentat, sinó que és una qüestió purament externa i espectacular produïda més aviat pels focs d'artifici dels primers anys d'una cosa nova, que no pas pel seny i l'ordenació d'una cosa realitzada. La tragèdia de Catalunya és que potser ens plau més que tot estigui per fer, que no pas fer-ho. En l'exposició dels projectes a realitzar, sempre hi ha més artifici, més espectacle, que no pas, un cop posats a fer feina, en fer-la. Els actes de propaganda, les conferències inicials, els grans mítings, els aplecs, les concentracions foranes; és a dir, tot el que és festa major, en la política, fa bonic. Els diaris omplen la primera pàgina; el retrat surt set o vuit vegades cada setmana; els entrevius se succeeixen, etc. Un cop feta aquesta tasca de propaganda oral, cal retornar a l'oficina i iniciar la tècnica de la política; el treball obscur dels fitxers i de l'acte polític discret i quotidià que ha de convèncer la gent que la política predicada és la millor. I per aquesta feina, sembla que molts polítics catalans ja no hi estan preparats.

"—Som uns grans expositors de programes, però uns lamentables realitzadors"—ens deia, un dia, un home capdavanter d'un partit polític.

Potser tenia raó. L'eloqüència, mata; l'obra, cansa. Llençada Catalunya a organitzar, ara es troba, als trenta anys, que no té partits d'història. En l'any 1931 n'ha de fer tres de nous: la delegació regional del nou partit centrista del senyor Cambó; el partit catalanista republicà, i el partit social-demòcrata català.

Tot sigui per bé de la claredat de les idees. El que cal és que pensin tots en aquelles paraules que va deixar caure un dia MacDonald en un discurs de propaganda electoral: "No hi ha cap partit que us doni plena satisfacció en els vostres desigs i aspiracions, perquè, per obra divina, tots tenim una idea "nostra" de cada cosa; però cal que, sacrificant una mica la nostra idea particular, ens ajuntem almenys a aquells que tenen les màximes afinitats amb la nostra visió particular del món".

FRANCESC MADRID

CANT AMB PROPINA

Aquest és un ex-baríton de sarsuela que dona lliçons de cant. Té uns quants alumnes que, com ell, volen dedicar-se a la sarsuela. Li paguen, per les lliçons, vint, trenta, quaranta duros al mes. L'home es defensa.

Però la vida és molt cara.

Quan un alumne no dona una nota tal com vol el mestre, aquest li diu:

—Té un duro en peça?

—Sí, senyor — i l'alumne treu el duro de la butxaca.

—Posi-se'l a la boca, de cantell.

L'alumne obeeix, aguantant la moneda amb les dents.

—Doni la nota, ara.

L'alumne dona la nota.

—Molt bé! — diu el mestre.

L'alumne es treu el duro de la boca i, com és mullat, el deixa sobre el piano.

Segueix la lliçó, i el mestre, distretament, es posa el duro a la butxaca.

Distretament? No; distretament, no: el duro és la propina.

EXEMPLAR

Dies passats va tenir lloc, a Berlín, un curiós procés, en el qual un tal Praenzel, cap dels nacionalistes de la regió de Potsdam, va ésser condemnat sota la denúncia de dues noietes seves que l'acusaven d'haver abusat d'elles.

Després de la declaració condemnatòria, una de les noietes va retractar-se, declarant que tot el que la seva germana i ella havien contat no era més que una pura invenció. La germana, però, sota la direcció d'un pastor protestant, va seguir acusant el seu pare.

Des d'aleshores, les sessions de l'audiència van ésser particularment escabroses i agitadaes i, algunes, es van celebrar a porta tancada...

Fins va caldre separar, diversos cops, les dues germanes...

Ignorem, encara, la sentència del tribunal berlinès. La lluita va quedar establerta entre el pastor protestant i el cap dels feixistes de Potsdam. El lector veurà cap a quin dels dos es decanten les seves simpaties...

Les nostres no es decanten ni cap a l'un ni cap a l'altre. Però, sense que ens calgui esperar el resultat de cap procés, creiem que els feixistes alemanys, com tots els feixistes del món, són, en general, gent de moral una mica fluixa. L'assassinat de Matteoti, a Itàlia, les relacions recentment descobertes per la policia entre les mateixes associacions nacionalistes i els crims terroristes, les proeses dels legionaris de l'Albiñana, a Madrid... en són, ens sembla, una mostra eloqüent.

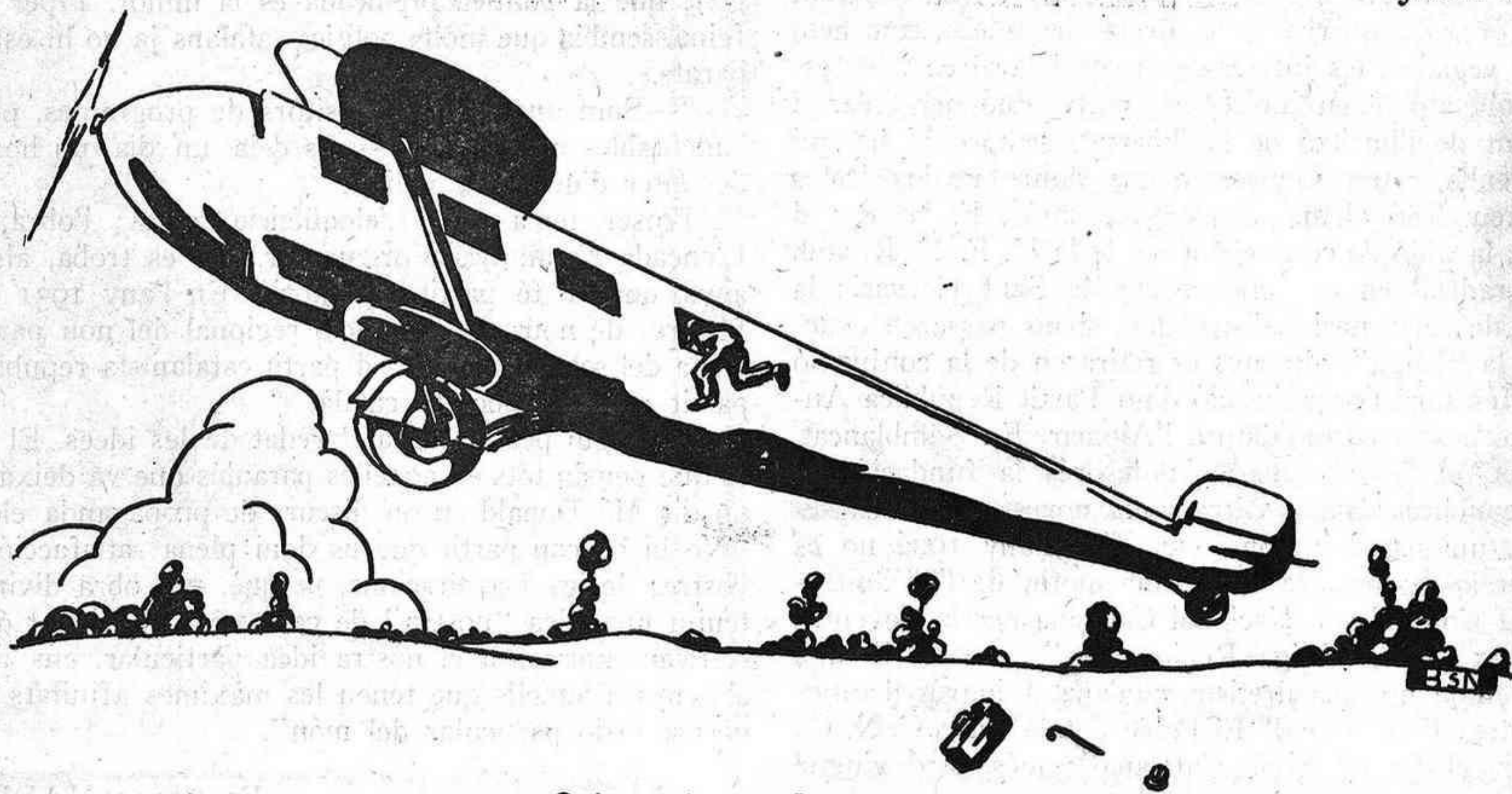
Tota una exposició

Ningú no ens dirà que som exagerats si ens atrevim a afirmar que no havíem vist mai un interès tan gran per una Exposició de pintures, com el despertat per la que té oberta al públic el Círcol Artístic en el Palau de les Arts Decoratives de Montjuïc. "Barcelona vista pels seus artistes" és tota una Exposició. El número d'obres presentades que s'ajustaren a les bases del concurs; les fora de concurs; llur vàlua, mèrit, escola, els noms dels expositors... tot hi és en grau superlatiu. Afegiu al que diem un públic nombrós com mai, que s'embadaleix recordant el lloc de la ciutat traslladat a la tela, i obtindreu la ratificació del nostre lema. "Barcelona vista pels seus artistes" és una Exposició que ha tingut la sort d'interessar no tan sols els amants de l'art pictòric, sinó els profans que no veuen en una "tela" més que un seguit de taques que donen forma a les imatges.

I és que aquelles tres-centes teles per les quals passen els ulls s'ho valen de debò. Està clar que no totes són de les anomenades bones, però són tan poques, aquestes, que el regust us és tret tot seguit per una altra i una altra de bona, millor, magnífica...

Els nostres artistes han portat a les teles el bo i millor de la ciutat, les seves rodalies, les seves barriades antigues i el superb Eixampla. Hi és tot, tot. Ha estat el prodigi obrat per unes quantes dotzenes de pinzells escampats pels nostres carrers i teulades!

JORDI MAS

—Quins mals vents que corren!...

Demanant comptes

—Veniem a veure el llibre de caixa per desxifrar unes partides globals.

—Dispensin: tinc ordre de no ensenyar res, i a més a més, el llibre de caixa no és a l'oficina.

DEPORTS

Un cas com un cabàs

El noi Rubio és un jugador bo de futbol madrileny, que, com tots els jugadors bons, ho feia, en general, més malament que bé. El dia que es llevava del revés; quan un directiu del Club, en passar, no el saludava tan amablement com els altres dies; o quan li picava un ull de poll, el noi se'n ressentia. Sortia a jugar i ho feia malament. El jugador bo, quan surt decidit a fer-ho malament, sap quedar com un home.

El noi Rubio començà a ésser criticat i discutit. Abans no ho era. Tot era encens i mirra. El noi no hi estava acostumat i es va ofendre. I va guillar a Amèrica, acomiadant-se del Club a la francesa. Ara ha escrit al Club — es tracta del R. Madrid — sol·licitant tornar-hi i jugar al mateix lloc d'abans. El bo del cas és el que direm ara. Com que el xicot es va sentir molt ferit per les crítiques, amb ocasió de fer-ho tan malament com sabia o podia, ara, en tornar, sol·licita tot això del Club. Aferreu-vos ben fort per no caure.

Un gir de sis pessetes per ell i els que l'acompanyen.

Una prima de cinquanta mil en reintegrar-se de nou a l'equip.

Un contracte en virtut del qual siguin garantides 100 mil pessetes en cinc anys.

Un sou mensual de dues mil pessetes. I no exercir represàlies contra d'ell.

No és pas un ningú en qüestió de saber quedar malament, i en sol·licitar satisfaccions després, el noi Rubio.

Els directius del Club sembla que han acordat comprar unes quantes tones de cotó fluix i omplir-se'n les orelles. I sembla que el noi Rubio es quedarà amb la canya sense peix i que l'extensa llista que ha presentat l'haurà de clavar amb pastetes a una cantonada.

Heu-vos ací un aspecte, no gaire edificat, del "divoisme", aplicat al futbol. Crieu "ases", i us sortiran poca-vergonyes.

Més crisi... i espereu-vos

"Vade retrol..." A fora delegats? Es qüestió de fumigar-los, com si fossin xinxes. Ells són els que tenen la culpa de tot el que està passant al futbol. De què la gent no vagi a veure els partits ni que els regalin un encenedor automàtic, protegit contra el vent, i fins de què els autobusos hagin hagut de rebaixar el preu dels viatges als camps de futbol.

Hem d'exterminar-los. El futbol no anirà bé si no es fa així.

Això, almenys, és el que diuen els tècnics. Primer deien altrament. Un d'ells, el més gros, precisament l'inventor del professionalisme, ací va dir que la crisi era produïda perquè el professionalisme encara no havia pogut aclimatar-se a país i els clubs encara no l'havien pogut pair. Que més endavant, quan es farien societats anònimes de futbol, tot s'arreglaria. Dels delegats no se n'havia adonat...

Bé, doncs. Guerra als delegats! Quan eis haguem exterminat, anirem per una altra cosa. Aleshores ens adonarem de què la crisi subsistirà com abans. I cer-

caran de nou tres peus al gat, com fins ara, en lloc de quatre. I trobarem totes les causes menys la vertadera: Que en futbol hem volgut estirar més el braç que la mànega en el moment de posar la mà a l'armilla. I que aquest estirament ha estat sistemàticament practicat pels de dalt, els que tenen la paella pel mànec, en perjudici de l'aficionat i per raons que no són esportives. Perquè, així, tothom seguirà fent l'orni. I si la causa de la crisi és al Poble Sec, hom anirà a cercar-la a Granollers.

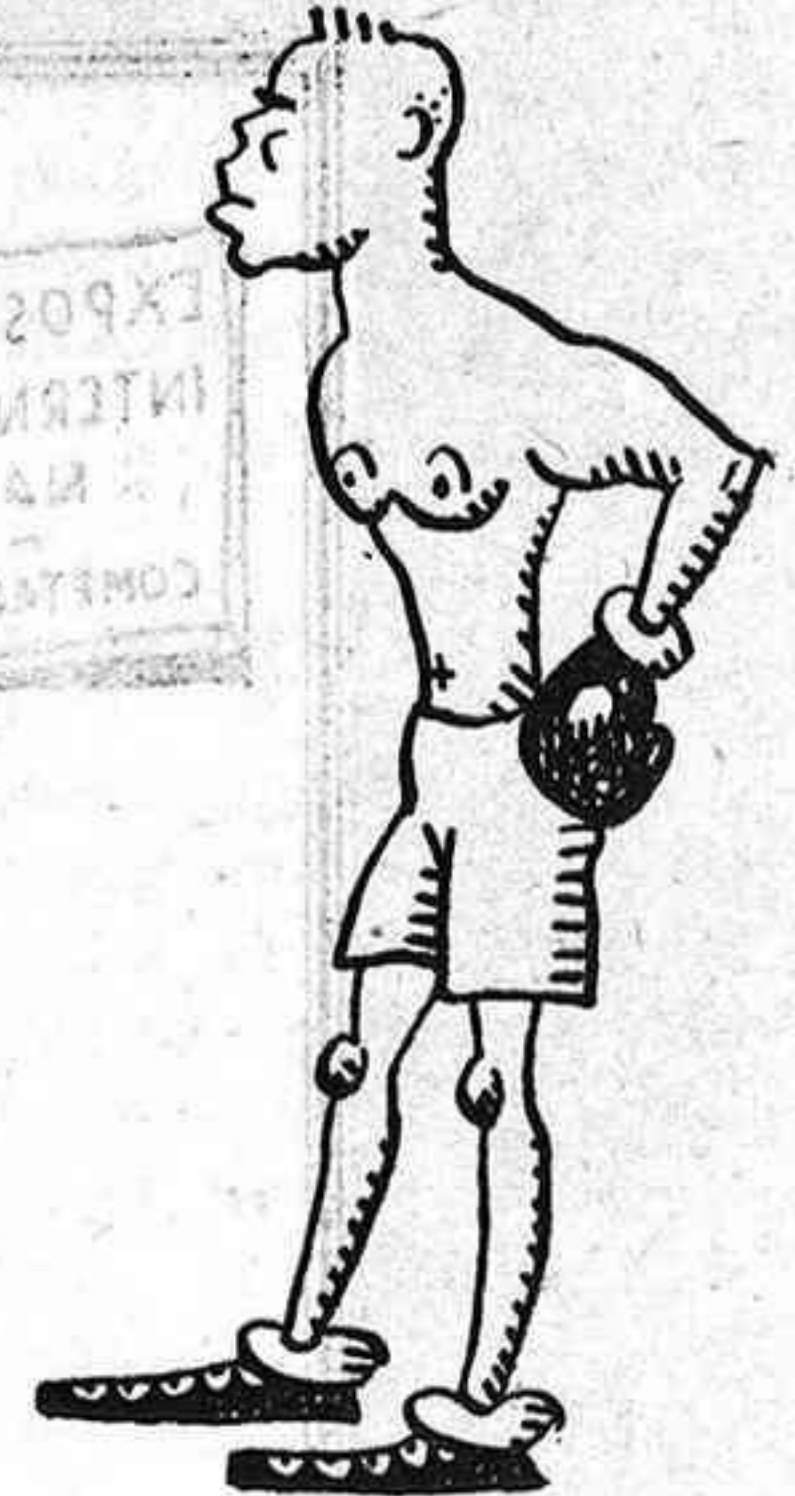
Boxa

ALÍS - LALLEAUX - PAULÍ

Heu-vos ací un combat de boxa, celebrat per dos, però en el qual van intervenir-hi tres. El més combatiu de tots el de darrera.

Va venir l'Alís d'Amèrica, estovat com un préssec massa madur, però amb una resta de prestigi. Era qüestió d'intentar cotitzar-lo. Un combat fàcil podia situar-lo altre cop. I tant com fàcil! En combinar-ho, als arranjadors se'ls va escórrer la mà, i el combat fàcil es convertí en un "xiqué" declarat. Per cert que el públic va tenir ocasió de veure un K. O. nou de trinca. Amb un cop de puny al colze, el francès caigué a terra K. O. Sembla que els centres nerviosos ensopegant els quals es produeix automàticament aquest estat letàrgic, han canviat de pis. De la mandíbula s'han traslladat al colze esquerre. Hi deu tocar més el Sol.

En Paulí en sap molt, d'aquestes coses. Al pobre francès, que va venir disposat a representar bé la comèdia, ara no li paguen la contracta. En canvi, a l'Alís

i a En Paulí, "com que s'ha demostrat que no hi tenien art ni part en la combinació", no els diuen res. Els federatius es limiten a tenir-ho present, pel dia de demà. Eh, que és bonic?

Amb aquestes, vet ací que l'Ignasi Ara, el qual no hem vist boxar a Barcelona, va posar K. O., a l'Havana, a Joe Dundee, que és aquell boxador nordamericà que fa un parell d'anys va apallissar de mala manera al bibelot d'En Martínez. Aquest no combina. Pega. I no té Paulí al costat que l'aconsellin.

Futbol

Vet ací que l'Europa va tornar a perdre. Per tres a un. Aquesta vegada, la derrota té una explicació. Es que hi havia En Zamora a la porta, i que, a més a més, no ho va pas fer massa bé.

El Barcelona va guanyar el Racing per un gol. Es van passar tota la tarda tirant les pilotes de la manera següent: A les tribunes, a fora, al públic. Mai a la porta. Si un jugador feia una arrancada i arribava fins als peus del porter contrari, aleshores es girava d'esquena i xutava. Semblava una consigna. En Sagi-Barba se'n va cansar, i amb un cop de nas, n'entrà una. Sort, doncs, del nas d'En Sagi.

L'Espanyol també va perdre. N'hi van fer tot un. No ens estranya gens. Aquesta temporada l'Espanyol està disposat a fer una competència declarada a l'Europa, en qüestió de perdre. Fa els possibles i els impossibles per aconseguir-ho.

I arribarà a sortir-se'n. Aquest món — i en les coses del futbol igualment que en totes — és una qüestió de voluntat.

Ah! El Badalona va guanyar al Júpiter. Amb una mica més em descuido de dir-ho.

GOL-KIK

Els comptes de l'Exposició

Tots els nostres lectors hauran vist amb quina especial independència els diaris de Barcelona han donat compte del cos a cos establert entre el senyor marquès de Foronda i el senyor Coma Cros, amb motiu dels comptes de l'Exposició Internacional, que, com tothom sap, hem de pagar els barcelonins. Els diaris de Barcelona s'han limitat a publicar les cartes dels senyors esmentats, sense cap comentari, i encara n'hi ha hagut que s'han limitat a publicar les cartes d'una sola part. Sembla, però, que, per ara, està acabada la correspondència esmentada.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA té un deure de gratitud amb el marquès de Foronda que ha complert sempre que ha pogut. Tothom recorda amb quina brutalitat i poca-solta la primera dictadura i els seus representants a Barcelona, aquells famosos generals Barrera i Milans del Bosch, varen perseguir-nos. No ens deixaven viure tranquils. Cada setmana L'ESQUELLA devia refer-se dues vegades, si més no, perquè la censura ens deixava en blanc. Suspensions, multes, més suspensions i més multes, i el perjudici material de la censura, que hi havia setmanes que tinxava tot el número, ha estat la relació que hem tingut amb la Dictadura. En una d'aquelles llargues suspensions, el marquès de Foronda, al nostre prec, acceptà intervenir prop del que continua com a president del Comitè cotonaire, aquest senyor Milans del Bosch, que n'ha fet de crespès i de madures, i mercès a aquella intervenció L'ESQUELLA pogué tornar a sortir. Si hagués estat per l'editor de la revista, el pare López, possiblement que no hauríem volgut cap mena d'intervenció i hauríem esperat a que s'acabés la primera Dictadura per a tornar a sortir. Però l'editor de la revista, que podia, per ell i per amor propi, realitzar aquest acte de veritable independència, tenia la responsabilitat, amb tal actitud, de deixar al carrer i sense pa els treballadors de la impremta de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA i de "La Campana de Gràcia", i això ell no podia fer-ho. Darrera de l'editor hi ha els obrers i els empleats a la Redacció i a l'Administració, que viuen d'un treball de cada dia, que calia salvar. Mercès a la intervenció del marquès de Foronda, L'ESQUELLA pogué tornar a sortir, i li hem agraït sincerament.

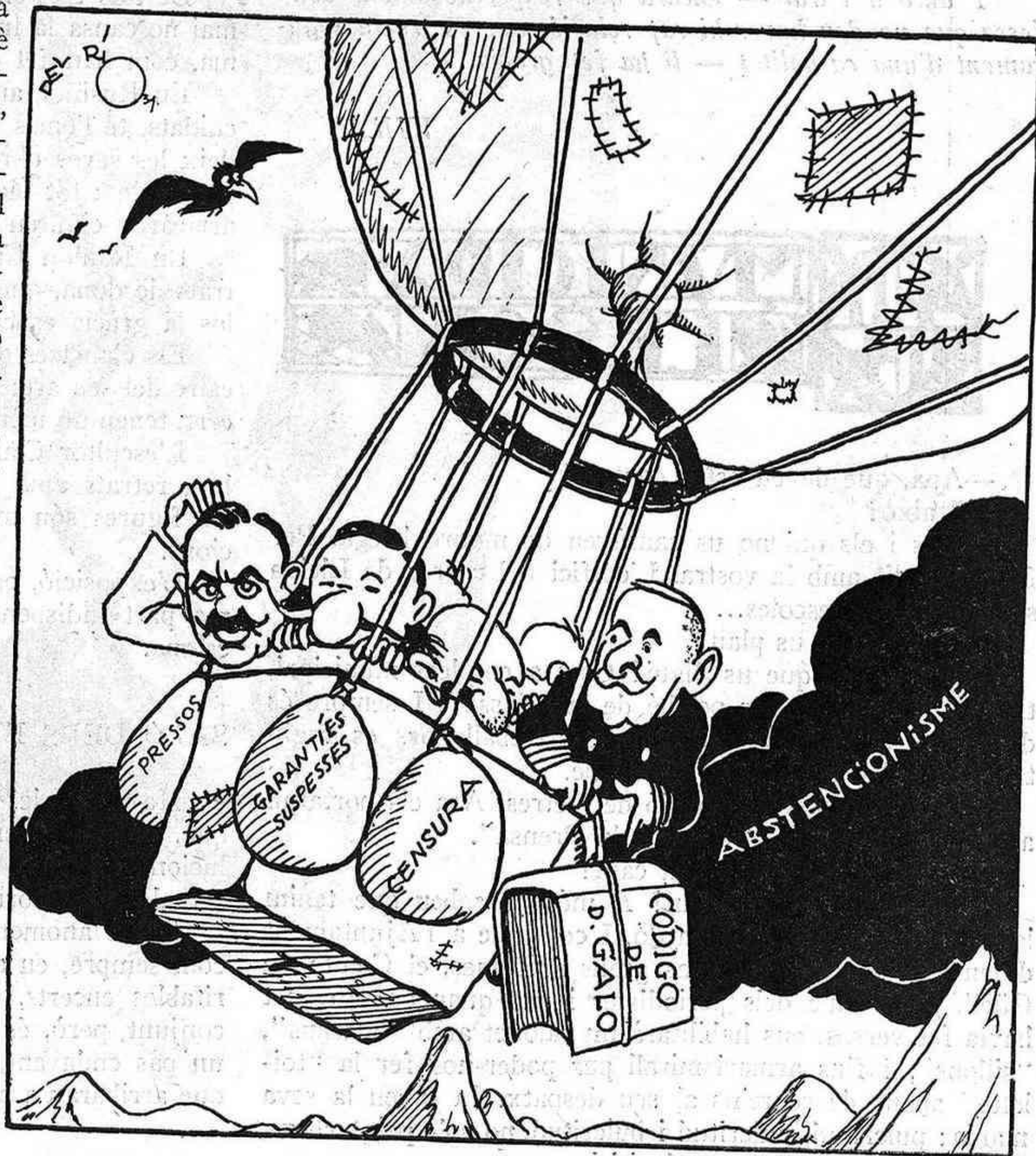
Però ara sorgeix a la vida quotidiana el conflicte dels senyors Coma Cros i Foronda, i L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, que és amiga de Plató, però més amiga de la veritat, seguint aquesta màxima hel·lènica, no pot deixar passar el comentari que li mereix el fet exposat. El mateix marquès de Foronda se'n farà càrrec. Creiem sincerament que pesen massa damunt de la nostra ciutat aquests 34 anys d'impostos amb què se'ns amenaça, perquè la ciutat no tingui dret a saber amb què es va distribuir la seva fortuna. El senyor Coma Cros té tota la raó en demanar comptes. El senyor marquès de Foronda, si, com diu, només té l'obligació de donar els comptes a l'Estat—tot i mostrant-se ben gentil en oferir-los d'una manera particular al senyor Coma Cros—ha de comprendre que no ha d'ésser pas l'Ajuntament qui pagui una factura sense comprovar-la. En aquest cas, si l'Estat és l'únic que té dret a saber la inversió dels cabals, ell és qui ha de pagar, i no pas la ciutat.

I com que aquesta és la posició del senyor Coma Cros, persona que va entrar a l'Ajuntament amb un aire ben independent i disposat a fer rutllar les coses amb tota justícia i rectitud, creiem que té raó aquest senyor i que representa, en aquest moment, el veritable esperit de la Ciutat, dolguda de què no li donin l'explicació que demana davant d'uns comptes misteriosos, en els quals res no hi té a veure l'honor del marquès de Foronda, evidentment, però que li claven al pit una punyalada, de la que se'n sentirà fins que hagin passat 34 anys...

UNA CASUALITAT

El glossador, com que, vulgui o no vulgui, cada setmana ha d'omplir aquesta secció de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, es veu obligat a estar sempre alerta, a esguardar-ho tot amb esguard finíssim, a treure punta de tot. Això fa que — sobretot quan hi ha censura — hom

—Es torna a acostar la nuvolada...

vegi, mantes vegades, en els seus glossaris unes intencions terribles que, veritablement, no tenen. I això fa també que hom hi vegi una intenció totalment contrària a la que ell hi ha posat. Quan n'hi deixen posar, que no és sempre.

El pobre Virai és digne de llàstima, creguin-me. Sempre ha d'estar amb l'ai! al cor. Ell escriu en un periòdic humorístic. I aquí, avui, escriure en un periòdic humorístic és una cosa molt difícil. A tot arreu del món, hom tolera l'humor, la sàtira, la ironia, la rialla. A tot arreu del món l'humor fa riure la gent. Aquí, no. Aquí passa una cosa estranya. Aquí els fa enutjar.

Ja comprendran que, en aquestes circumstàncies, i amb aquesta manera d'ésser, la feina del glossador no és pas gens envejable. El glossador ha de comentar l'actualitat... i l'actualitat no vol ésser comentada.

Ara l'actualitat és el nou govern, en el qual hi tenim — per a major honra i glòria de Catalunya — un ministre català. Català i amic del senyor Cambó, que és, com si diguéssim, el no va més — ho diem en castellà per a estar més a to amb el senyor Cambó — de l'honra i de la glòria.

Veritablement, d'un govern nou — i d'un de vell, o d'un de nou que faci pudor de vell —, sempre se'n poden dir coses. Però el glossador no sap què dir-ne. Aquell ai!, aquell gemec perpetu, que són ara les veritables sistole i diàstole del seu cor, li ho priven.

Només pot fer, sense cap malícia, una observació curiosa: que d'ençà que hi ha aquest nou govern, amb el qual hom diu que anirem tan bé i que ho arreglarem tot, a les dolderies, a les tendes d'adroguer, han aparegut uns rètols que diuen: "Cada dia bunyols".

I això a Virai — encara que respectuosament confessa que no deu haver-hi cap relació, que es tracta segurament d'una casualitat — li ha fet gràcia.

VIRAI

—Apa, que deveu estar content?

—I això?

—Vós i els qui no us cansàveu de moure brega. Per fi heu sortit amb la vostra. L'edifici del carrer de Lleida serà destinat a escoles...

—I a vós, no us plau?

—Què voleu que us digui? Com a empleat municipal, tinc el deure de mirar pel bé de la "classe". I sempre és de doldre que uns quants abnegats treballadors es vegin trets d'un lloc on hi estaven tan bé.

—Però tan sols és qüestió de metres. Ara els portaran a un altre edifici: la "Casa de la Premsa".

—I vosaltres, no tindreu casa?

—Per què la necessitem? A més, ja sabeu que tenim la nostra barriada al Guinardó. I com que a l'Ajuntament diuen que volen fer-hi unes grans reformes, el Comte de Güell, gran amic dels periodistes i que quan era jovenet havia fet versos, ens habilitarà un saló amb "bureaus", "sillons", i fins armari mirall per poder-nos fer la "toilette" abans de rebre'ns al seu despatx. Ja sabeu la seva mania: pulcritud, pulcritud i pulcritud, no sols pels urbans, sinó per tota persona que el visiti.

—I té raó! Ell, un home tan "dandy", el veritable tipus de "gentleman", que mai no deixa els botins blancs, ni els guants de groc-canari, ha de permetre deixadesa a ningú? Tingueu en compte que la primera qualitat que ha de tenir un alcalde, ha d'ésser la de la netedat. I el nostre, ho té amb escreix. En la seva persona, en el vestir, en el parlar, en c...aminar, tot en ell respira llimpiesa. Quan haureu somniat un home que fumi en pipa i no en faci la fortor?

—Deu fumar Maria-Lluïsa o farigola.

—I ca! Paquetilles de ral. Tots els bons fumadors carreguen de tabac baratet...

—Però ell, com alcalde...

—Ha de donar exemple! Es un amic dels pobres, no pot veure patir a ningú, i comparteix amb els necessitats tot el seu. Fins i tot amb el tabac vol donar-se el gust d'assemblar-se amb els de baix.

—Però no em negareu que sempre obsequia els periodistes i comissions amb cigars enfaixats...

—Són baratets i de "contrabando", home!

Art i Artistes

SALA PARÉS

Per aquests voltants esperem, cada any, l'exposició del trio Rusiñol, Casas i Clarasó, perquè ja sabem que hem de veure coses bones.

De tots tres en coneixem els estils i procediments, però mai no cansa la insistència quan s'arriba a depurar la forma, com han fet els tres mestres.

En Rusiñol, amb els seus jardins depurats, ombrívols i cuidats, té l'encís una mica melangiós que fa temps presideix les seves obres, sempre de verds matisats i d'ombres profundes; tot plegat, fet com per mà d'un artista que ha arribat al cim, en el qual sap sostenir-se sense decaure.

En Ramon Casas segueix essent l'especialista en retrats de dona, que amb tant casticisme tracta, bo i donant-los la gràcia especial que tots l'hi coneixem.

Els claustres de Sant Benet de Bages mostren un altre caire del seu art; acuradament dibuixats i colorits amb encert, tenen un mèrit d'ambient que els fa força interessants.

L'escultor Clarasó destaca en els seus bustos en marbre, retrats amb ànima, expressius i delicats de factura; les figures són molt ben tractades d'actitud i de proporcions.

L'exposició, en conjunt, és l'esdeveniment que ja forma part indispensable de la temporada artística de Barcelona.

SALÓ DELS EVOLUCIONISTES

Ha reprès les tasques aquesta agrupació simpàtica, perquè, presidida per un ideal de modernitat, no se sent revolucionària, sinó que pretén incorporar els procediments actuals a les normes immutables de les arts.

Sense anomenar un o altre dels expositors, cal dir que, com sempre, en aquestes exposicions collectives, hi ha veritables encerts, al costat d'equivocacions lamentables. El conjunt, però, és força interessant, i cal dir que representa un pas endavant, perquè l'agrupació té elements de vàlua que arribaran a sobresortir.

BORIEL

PERVENIR A LA BIBLIOTECA ATENEDOR

Ràmpen opina

—No m'hauria pensat mai que per fer riure la gent, em portessin a la presó...

Dejuni

Segons la santa mare Església, en aquests dies quaresnals, que, segons com i de quina manera, hom s'ha d'abstenir de menjar o endrapar certa mena de talls, s'han de prodigar les almoines. Es a dir, que tot bon cristià té el deure de donar als necessitats el que ell, en virtut de l'abstinència, s'estalvia quan la dona o la cuinera van a plaça.

Parlem-ne, d'això. Seria sumament interessant saber per quins cantons estalvien les dones quan el calendari marca la diada de dejunar. Millor dit, on poden trobar una diferència a favor de la butxaca, els pobres mortals que, creient en les lleis catòliques, volen seguir les normes dictades per elles.

No se'ns ha acudit res més que formular la pregunta als dos sectors socials que són assidus concurrents als mercats. La dona de sa casa que no té minyona i es llevà de matí per anar al Ninot o a Santa Catarina, i a la raspeta gentil que, malgrat de llevar-se també de jorn, va a plaça quan el sol li fa lluir la seva formosor i el seu "garbo", i revoluciona la Boqueria o la Concepció.

La primera, muller d'un dels tants homes que "gaudeixen" d'una mesada migrada, i que tenen prou feina per fer bullir l'olla, ens ha dit:

—El meu marit, un tros de pa batejat, menja el que li poso a taula. No troba mai diferència en els menjars de quaresma, ni es fixa en res. Però com que jo sóc dona de "principis", li "arreglo" uns platets de tripes de bacallà i ous durs, que se'n llepa els dits. Al vespre, peix i sopa de farigola, que desinfecta. Estalvis? Ca, home! Els dies de dejuni tot va més car que els altres. Podem fer caritats, nosaltres! N'hauríem de fer tot l'any, si ens fixéssim en els dies de dejuni... forçat!

La segona, aquesta minyoneta "para todo" que veiem cada dia passeig de Sant Joan amunt, per a fer "moros" dels quinze del tramvia, somriu i contesta:

—Es el dia que tinc més sarau amb la senyoreta, que s'entossudeix a voler treure l'entrellat dels comptes. Mal dia per la "sisà", amic! Si no fos que d'ous n'hi ha de molts preus, i que el lluç de palangre s'assembla tant amb el del Cantàbric, per Quaresma, les pobres minyones no guanyariem ni pel "cine".

I ja ho veus, lector. Segons l'Església, s'han de donar d'almoina les sobres del dejuni. Que en portaran, d'apats endarrerits, els pobres, si es refien d'aquests estalvis!

DOMÈNEC DIUMENGE

Capricis i paradoxes

A LA RECERCA D'UN TRESOR

Pedro Barragan, en un fullet, ens conta un dels passos més grotescos dels homes de la dictadura. Ens presenta Barrera, Milà i Camps, un ex-governador de Tarragona, el propi Primo de Rivera, embolicats en la recerca i captura d'un tresor fabulós enterrat en el monestir de Poblet. Un alemany, amb un artilugi màgic, dirigia els treballs. De nit, la guàrdia civil, el mauser a la mà, vigilava...

Hom voldria dubtar de la veracitat de l'episodi. La creença encara en aquests tresors misteriosos, com la mateixa creença en les bruixes, avui ja no és compartida sinó per ignorants i maniàtics. No obstant, el senyor Barragan no és una fantasma. És un escriptor conegut. Fou testimoni dels fets com a secretari de la Comissió de Monuments. Altrament, els treballs no eren pas portats amb tant

de secret que aleshores no fossin ja molts a interessar-s'hi, fins a alçar, encara que silenciosament, la deguda protesta. Adhuc el senyor Toda demostrà la falsedat dels plans que servien de guia als cercadors del tresor. A les Redaccions dels diaris madrilenys arribaven cartes explicant el que s'esdevenia als voltants de Poblet.

Per què, doncs, el grotesc episodi no es féu públic?... Hi havia la censura. La censura, que curava encara molt més que de defensar les qüestions polítiques, les persones. La censura que tenia un sentit molt viu del ridícul: aquell sentit que precisament fallava als dictadors. Ah!, sense la censura, la situació Primo de Rivera no hauria durat gaire temps. Hauria mort a mans del ridícul. I, no obstant, de cap dels seus personatges més significatius, no n'ha quedat ni una sola caricatura. I tant com haurien enriquit la història del dibuix satíric!

Tothom que coneix aquest episodi, no s'està de qualificar-lo de sainet, de sarsuela, de farsa teatral. I, realment, el tema es presta a ésser-hi convertit. S'hi presta aquest episodi i s'hi presta, en conjunt, tota la suma d'episodis. Dificilment es trobaria un millor tema de teatre. Si encara no hi ha estat portat, és perquè el teatre espanyol actual està mediatitzat per un públic ultraconservador i perquè els principals autors són conservadors ells mateixos. Muñoz Seca, per exemple, no pot veure tot el grotesc de la dictadura, car, en realitat, en fou un dels personatges. Com a bon oficinista — o potser, millor dit, com a oficinista desvaga —, no escatimà elogis al dictador en l'hora del triomf. Quant a l'Arniches, no veu altra "gràcia" que les dels "chulos" madrilenys, sense pensar en les "desgràcies" de les altres classes.

Però hi ha, certament, una altra feina molt més urgent que la de fer farses teatrals. Hi ha la feina de demanar responsabilitats pels protagonistes d'aquests i d'altres episodis. Que si ells no van trobar els fabulosos tresors que cercaven, van fer malbé tresors autèntics de l'arqueologia de Poblet.

DOMÈNEC GUANSÉ

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

UN CONCERT DE CONXITA SUPERVIA

Amb la faldilla llarga sembla que hagi crescut. Tissú d'argent, braços ben tallats i arrodonits al torn, bust amb un pensament de sensualitat, cara barcelonesa, figura alta i esvelta, però no trencadissa, allò que es diu, que la carn damunt dels ossos hi està molt bé.

Juga amb un rotllo de paper a la mà, que no sembla de solfa i que certament no és un ventall. L'empunya graciosament, el cargola, ara sembla que se'l voldria mirar, però passa un àngel i l'en distreu, batuta o ceptre, company humil i silenciós, que sovint sembla com si ella s'hi repengés, o distretament l'amanyaga com qui passa la mà per la cabellera d'un nen.

Els diminutius que s'estilen aquí per a donar un nom a les dones, allarguen l'adolescència i la joventut, i ja crec que moderen i endolceixen el caràcter, com la cotilla acaba per encongir la cintura i per esbravar el cos en l'opulència de les anques. Perquè una dona que es diu "Conxita" és més jove encara que ho sigui prou, i no li escau l'encarcament, ni pot suportar altra gravetat que la de fer-se estimar.

CLAU DE SOL

Tenen raó

—Ens diran que per què anem disfressats, si ja som a la Quaresma...
 —I nosaltres contestarem que tot l'any és Carnestoltes.

Carrius

—La cuina de gas és atraient, neta i econòmica

La figura, que tots recordarem, d'aquells concerts és la d'una dona displicent, que canta sense esforç, estantolada de colze en el piano de cua, doblegada d'una recança d'amor en l'ària de Gluck ("Que faró senza Euridice"), picaresca en la "Niçolette" de Ravel, romàntica en la "Coccinelle" de Bizet, pastoral en els madrigals de Pergolese, de Falconiere i de Paisiello.

El to que li va més a la mida és el de contralt, per més que aprima molt bé la veu en les notes de tiple, sobretot si no les ha de sostenir massa. La veu és un xic vellutada, com si diguésim de pell de préssec. La seva escola és d'una dignitat excellent, sense rínxols balders, ni modulacions parasitàries, ni aquells efectismes que desfiguren l'obra original. El seu recurs és la gràcia, la pulcra interpretació del mestre, sòbria, però amb un no sé què que ni arriba a entelar la pura transparència de les notes.

No sé si ja una altra vegada vaig dir de la Conxita Supervia que era una gràcia barcelonesa, d'aquesta ciutat nostra que té una punta de sensualitat, bona minyona, més bonica que bella, que suavitza les energies del caràcter i les dureses de la fesomia amb el seu jovial tarannà. Vallmitjana la va voler esculpir en la Diana que hi ha a la font davant del Ritz, i Mossèn Cinto la trasmudà en Flordeneu.

Tot això ho dic de Barcelona, que no gosaria a parlar tan lliurement d'una respectable artista. El meu intent és donar a entendre que hi ha una mena de gràcia barcelonesa i que la Conxita Supervia n'és una expressió.

Es comprèn que ella ha estudiat Rossini més que tots els altres mestres. Però els italians de la primera part del programa els cantà molt bé i amb una mica més de pueril entremaliadura la seva interpretació fóra perfecta. Però pel meu gust, la "Coccinelle" de Bizet i l'ària d'"Orfeu" foren les dues més pures notes d'art del cant que sentírem en tota la vetlla.

El públic va estar més cordial que engrescador. Escoltava, es delitava, es comprenia que no s'hauria cansat mai d'oír. Però fins que s'acabà el concert no s'adonà que amb les obligades

repeticions podia allargar la delícia. I aleshores la recança recalca l'aplaudiment.

CLAU DE SOL

NOVEDADES

Gabrielle Robinne i René Alexandre, feia temps que no havien vingut a Barcelona. Ara han vingut a donar-nos a conèixer tres comèdies del modern teatre francès: "La jalousie", de Sacha Guitry; "La fugue", d'Henri Duvernois, i "Antoinette Sabreur", de Romain Coobus.

En realitat, aquest teatre modern d'avui — el d'aquests tres senyors — és el mateix d'abans de la guerra: un teatre de tòpic, de lloc comú, de cartó, lleuger, enginyós, superficial, sense cap transcendència. Teatre modern a França el fan Jules Romains, Marcel Achard, Jean Serment, Simon Gantillon, Jean Giraudoux, Henri-René Lenormand...

"La jalousie" és una comèdia d'adulteri — sembla que això de l'adulteri és una obsessió, un cíclic viciós del qual no saben escapar — resolta amb una certa gràcia cruel.

Fèlix Barré és un actor de mèrit. La senyora Robinne ens semblà afectada com en els seus films "d'avantguerre".

"La fugue" és una comèdia d'Henri Duvernois falsa, artificiosa, en la qual tot és literatura, però literatura de baixa qualitat, i sentimentalisme, un sentimentalisme ensucrat i apegalós.

Preferim el Duvernois novel·lista i, sobretot, el contista. El comediògraf no ens acaba d'interessar.

"Antoinette Sabreur" és una comèdia també a base d'adulteri, però que no té la gràcia ni la elegància de "La jalousie". Aquí tot és obscur, arbitrari, confús: els tipus, les situacions, el desenllaç.

VICTORIA

Lluís G. Manegat i Calvo Alfonso han escrit una sarsuela en un acte. El mestre Aulí hi ha posat música.

El llibre és interessant, graciós quan convé i amb un dramatisme de bona llei. Té, a més a més, un altre mèrit: el d'estar escrit per dos senyors que saben escriure.

La música no té la força del llibre i queda vulgar.

BARCELONA

Lluís de Vargas, amb el títol de "La de los claveles dobles", ha escrit un bon sànet, un excellent sànet.

Aquest del sànet és un dels gèneres més difícils del teatre. Mantes vegades, amb el nom de sànet, li serveixen al públic gat per llebre. Models de sànet són, en castellà, "La verbena de la paloma", i, en català, "Qui compra maduixes".

"La de los claveles dobles" és un sànet magníficament reeixit: fi, graciós, equilibrat, ponderat en tipus i en situacions, d'un diàleg àgil, viu, literari.

La companyia de Carme Diaz, i, sobretot, Carme Diaz, interpreten l'obra de Lluís de Vargas d'una manera perfecta.

POLIORAMA

Ha reaparegut la companyia de Camila Quiroga; ha estrenat la comèdia de Carles Soldevila "Ejemplo de casadas".

Com que l'obra ja s'havia estrenat en català — "Escola de senyores" — ens abstenim de fer-ne el comentari degut.

Diguem tan sols que si les coses segueixen en el teatre català tan malament com fins ara, aquest d'estrenar en castellà serà el camí que hauran de seguir els autors catalans.

ESPANYOL

Lluís Capdevila i Agustí Collado han escrit un vodevil molt graciós i ponderat, que el públic ha rebut amb grans rialles i aplaudiments, i que es titula "El Picadero". No estava millor el primitiu títol d'"El piset de solter"?

L'obra té situacions i tipus d'una gran força còmica.

En Santpere hi fa una paperàs com una casa.

Xafarderies teatrals

Hom diu que Alfons Roure estrenarà, la setmana entrant, una obra "sainet melodramàtic", que s'anomena "Bernat Xinxola".

Que l'esmentat escrivent, mentre li assagen el primer acte, escrigués el segon, ço que dona com a resultat que llurs treballs siguin dignes de passar a la història de la literatura nostrada.

Que l'empresa de Romea té grans esperances en l'obra, adaptació, d'"Amichatis", "Rosa de Lima".

Que a Romea hi entra com a cooempresari, a partir del dissabte de Glòria, En Fernández Burgas, home intelligentíssim, com ho prova el fet d'inaugurar la temporada de primavera amb una obra de la qual ell mateix n'és traductor, eh?

Que En Santpere, ultra haver dit que no volia estrenar obres dramàtiques, n'estrena dues d'Alfons Roure, i una en Dissabte de Glòria, l'"Equipatge", traducció de "la casa".

Que al Victòria es recomençarà la temporada el dissabte de Glòria, però sense "divos", i que, si falla, llavors es dedicaran al gènere frívol.

Que al "Nuevo", altra vegada el benaurat dissabte de Glòria, tornaran a fer líric català, però sense Llimona, encara que podria ésser amb Giménez.

Que l'obra del debut serà de Martínez Valls i que en seguirà una altra del mestre Daniel. Que es farà català i castellà alhora.

Que al Còmic hi anirà una altra companyia de gènere frívol, que debutarà amb una obra del mestre Ferrés, el títol de la qual s'anomena "Ra-ta-plam!".

Que Assumpció Casals ha format una companyia els components de la qual a casa seva els coneixen.

Que "Amichatis" escrigués, amb En Francesc Oliva, una obra anomenada "Amors d'estudiants", i que pretenen estrenar-la en el teatre... (?).

Que Alexandre Nolla no es mou de l'Espanyol, perquè a més de cobrar tots els dilluns, li deixen fer, cada divendres a la tarda, teatre digne, ço que sembla que agrada al públic, fastiguejat de grolleries.

Que Vidal i Planas, amb la seva companyia de gènere castellà, debutarà, el quatre de juny, a l'Espanyol, i que seran empresaris els mateixos senyors que ho són ara.

Que En Segura, el primer actor de l'Apolo, no sembla molt satisfet del curs de la temporada, que sembla entre caixes un cau de qüestions.

El "Diari del Migdia", que, dit sigui de pas, feia pudor de cremat, ha mort. Ha tingut una vida efímera i trista: ha viscut tretze dies.

Pobret!

R. I. P.

✱

A Madrid han repartit vuitanta mil taronges.

Ara, amb tanta taronja, estaran contents i podran oblidar... les penes? No: les carabasses, que d'un quant temps ençà ens estan donant amb massa freqüència.

✱

Ara resulta que Cambó i el fill de Maura — aquell que en un "Bosquejo histórico de la Dictadura" dedicà a Catalunya unes quantes floretes gens cordials — són tan amics.

Sí, vaja: Déu els cria...

✱

Festa de Sant Medí, Festa de la mecanògrafa, Festa de la dependenta, Festa de l'Estudiant... Catòlic.

Sí, vaja, encara ens queixarem i vivim en el millor dels mons.

✱

Romanones ha declarat que, amb aquesta, ha estat vint vegades ministre...

I ha governat gairebé sempre amb suspensió de garanties, molt sovint amb censura i no pocs camins amb estat de guerra...

Romanones és, certament, un ministre liberal!

✱

Cambó, amb els seus secretaris, treballa activament en la formació d'un partit del centre.

¿Un partit del centre, l'home més descentrat de la Península?

Potser vol dir un partit centralista...

✱

El capità general de Madrid, germà del general Berenguer, ha estat nomenat gentilhome...

L'ex-alcalde de Madrid, actualment ministre de la Governació, senyor Marquès de Hoyos, ha estat condecorat amb el Collar de Carles III...

Ha estat concedida la pensió anual de 2.500 pessetes, corresponent a la Gran Creu de San Hermenegildo, al general Despujol...

✱

Un adroguer que ha estafat prop de vuitanta mil duros en gèneres, ha pogut desaparèixer com per art d'encantament. Si hagués estat polític o periodista, ja seria a la model.

✱

S'ha dit que la cartera d'Hisenda del senyor Ventosa i Calvell costarà cinquanta milions a l'Estat, suma que vindrà com a "propina" pel dèficit de l'Exposició.

Si cada ministre català ens fes un regalet igual, valdria la pena de proposar al senyor Cambó un govern exclusivament regionalista.

**Demà, dissabte, no deixeu de comprar
"LA CAMPANA DE GRACIA"**

Definitivament, aquell edifici del carrer de Lleida que certs regidors savis es negaven a convertir-lo en escoles, serà destinat a col·legi i portarà el nom de Jacint Verdaguer.

Una vegada més, la justa voluntat popular ha sortit triomfant.

✱

El senyor Maynés va dir que l'ambient de Madrid no és favorable a la subvenció que es demana per contribuir al dèficit de l'Exposició, i que per això s'ha retardat el viatge de la comissió encarregada de demanar-la.

Però s'ha descuidat de dir que l'ambient de Barcelona és absolutament contrari a pagar els cinc-cents milions que sense rendir-li comptes se li vol exigir.

✱

La setmana passada, en complir-se el primer aniversari de l'actual Diputació, el seu venerable president va convidar els diputats, funcionaris, personal i periodistes, amb un "lunch", i va dedicar un comentari necrològic al primer dictador.

No va parlar, però, de cansanci ni de les ganes que tenia, fa pocs dies, de reposar.

✱

Segueixen les protestes contra la implantació de's impostos de l'Exposició.

Barcelona defensa centim a centim aquests cinc-cents milions.

Temem, però, que els telegrams, instàncies, segells, paper i temps, ens costi tant com el que vol cobrar l'Ajuntament i després ens surtin els impostos a doble preu.

V. C.—Tres d'acceptats. El llarg, impossible. No disposem de tant d'espai.

A. B.—No pot anar ni amb rodes.

B. C.—Si seguiu escrivint, podeu fer alguna cosa publicable.

T. Z.—Gràcies a Déu, podem passar sense el que recomaneu. Poseu-vos tranquil i feu-vos retratar.

M. Martí.—Barrila no vol dir marraneria. Va al cove, sense pensar-nos-hi gaire.

C. M.—No paguem altra col·laboració que la que sol·licitem. I el vostre treball, ni de franc el publicariem.

J. T. R.—Passi quan vulgui. El tenim.

S. B.—No home, no. Qui l'ha entabanat?

Bernat Xinxola.—Ho feu molt malament!

Mercè R.—Li agraim els elogis, però no podem complaure-la.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Impremta "L'Esquella" "La Campana", Om, 8, Barcelona

ESPECTACLES

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors:

JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA

Primera actriu: MARIA FORTUNY

Avui, divendres, tarda, a les cinc: POPULAR.

Gran Esdeveniment. Per única vegada. La meravellosa obra

LO FERRER DE TALL

Formidable creació d'ALEXANDRE NOLLA.

Nit, a les deu: El divertit Vodevil de gran èxit

"EL PICADERO"

Esplèndides escenes de gran comicitat

Demà, dissabte, tarda: FIXAR-SE EN EL CLASSIC CARTELL. — Nit, i diumenge, tarda i nit, GRANDIOSES FUNCIONS.

Aviat, l'obra de Roure: BERNAT XINXOLA.

GRATUITAMENT

oferim a elecció dels afortunats

1.000 FONOGRAFOS

a títol de propaganda als mil primers lectors que trobin la solució exacta al jeroglífic que va a continuació i es conformin amb les nostres condicions

CONCURS

Reemplaçar els punts per les lletres que falten i trobar el nom de tres ciutats:

B . . C . . . . A

M . . . . D

S . V . L . A

Envieu aquest anunci completat als

Establiments VIVAPHONE (Servei E 32), 116, Rue de Vaugirard, PARIS-6e (França)

Adjuntar un sobre posant clarament el nom i l'adreça.

NOTA: La correspondència per a l'estranger cal franquejar-la amb un segell de quaranta cèntims.

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

S'HA POSAT A LA VENDA

LA ILLA DE LA CALMA

per
SANTIAGO RUSIÑOL

3.ª edició

3,50 ptes.

LEÓN TROTZSKY

LA SITUACIÓN REAL DE RUSIA

"Un documento capital, de uno de los períodos más dramáticos de la historia de la revolución rusa."

(Del prólogo de Andrés Nin)

Precio: 5 ptas.

BRUNO WEIL

El proceso Dreyfus

Precio: 6 ptas.

ANGEL SAMBLANCAT

EL AIRE PODRIDO

Precio: 5 ptas.

BLAISE CENDARS

Antología negra

Precio: 7,50 ptas.

LLUIS CAPDEVILA

Las mujeres, la noche y el amor. . . 5, - ptes.

Barcelona, cor de Catalunya. . . 4, - ptes.

Venus i els bàrbars 3,50 ptes.

Memòries d'un llit de matrimoni. . . 3,50 ptes.

La Bastilla . . . 2, - ptes.

JOSEP PLA

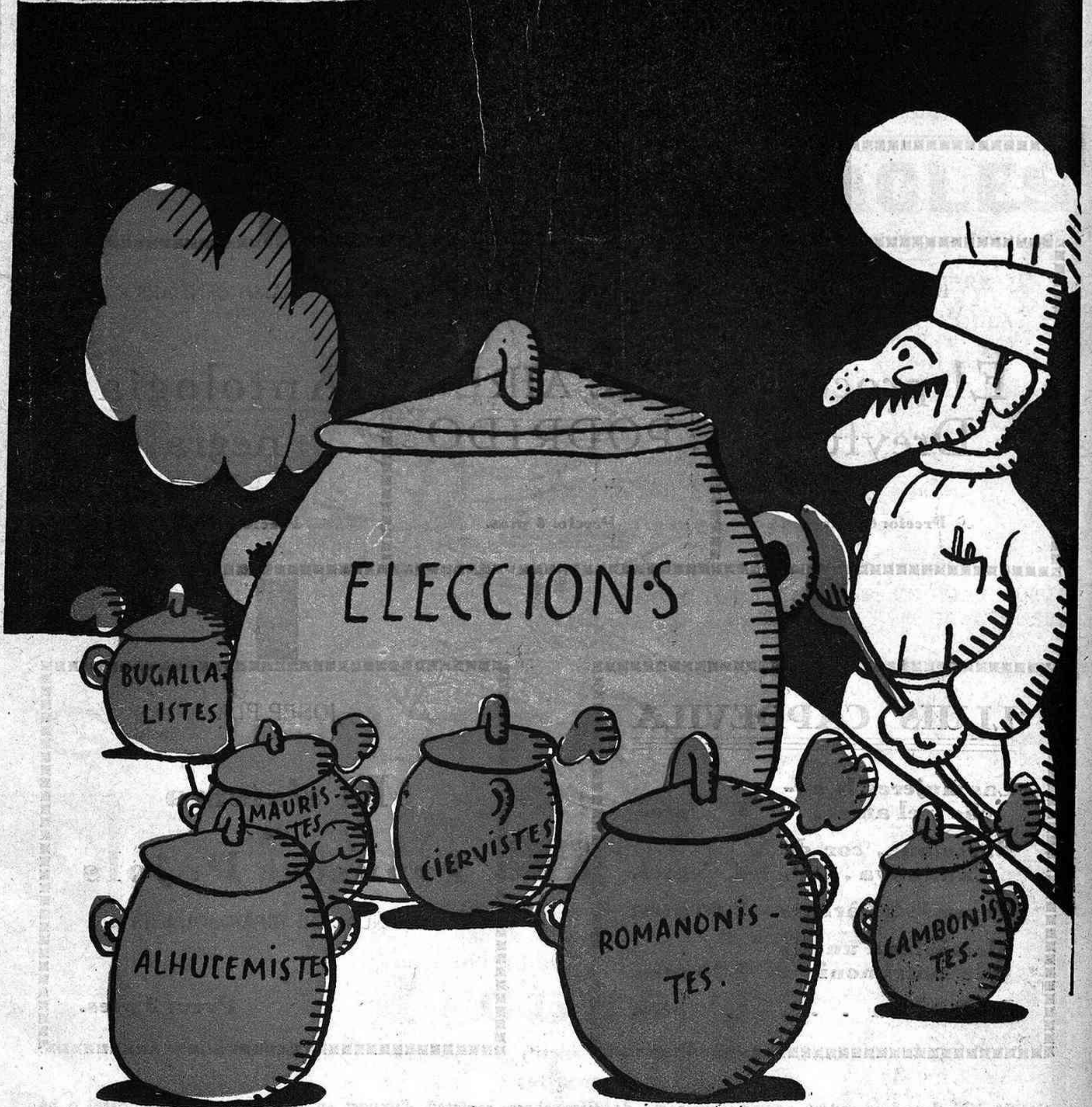
El sistema de Francesc Pujols

MANUAL DE HIPARXIOLOGIA

Preu: 5 ptes.

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls atorguen descomptes

La cuina electoral

—Amb tanta barreja, em sortiran les eleccions més sinceres del món...